1859. N°. 56.

LEYDSCHE COURANT.

De Courant wordt Maandag, Woensdag en Vrijdag uitgegeven. Die van Maandag komt uit Zaturdag Avond.

WOENSDAG 11 MEI.

De Prijs der Courant is f 12 in het jaar; de afzonderlijke Nommers worden tegen 10 Centen afgegeven.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

LEYDEN, 10 Mei.

De geboortedag van H. K. H. prinses Marianne der Nederlanden is gisteren alhier op de gewone wijze herdacht.

— Voor de verkiezing van 3 leden der provinciale staten van Zuidholland in het hoofdkiesdistrict Leyden zijn van de 990 kiesbevoegden ingekomen 306 stembriefjes.

— Op den 15den dezer zal het kantoor van den rijks-telegraaf alhier in het Catharina Gasthuis op de Breedestraat worden geopend, met beperkte dagdienst, dat is openstelling op weekdagen van 9—12 en van 2—7 ure, en des Zondags, van 2—7 ure. De prijs voor het verkeer met de overige rijkstelegraafkantoren bedraagt *f* 0,50 per enkel berigt.

— Z. M. de koning heeft zijne goedkeuring geschonken aan de benoeming van den hoogleeraar mr. J. de Wal tot voorzitter van de taal- en letterkundige afdeeling der kon. akademie van wetenschappen en aan die van dr. R. J. Fruin en dr. A. Kuenen, tot leden dier afdeeling.

— De commissie uit het prov. geregtshof in Zuidholland heeft, na afgelegd examen, nog als candidaat-notarissen toegelaten de hh. J. A. Vorstman, te Delft; P. J. Janssens, te Rotterdam; J. J. P. Roering, te Leidschendam; A. A. van Scheltema, te Leyden, en G. C. Deketh, te 's Gravenhage.

— Vergelijkende Staat van de zuivere opbrengst der opcenten en eigene middelen, ten behoeve dezer gemeente geheven, gedurende de maanden April 1858 en 1859, alsmede van die opbrengst over de 4 eerste maanden dier beide jaren.

MIDDELEN.	Zuivere opbrengst over de maand April.		Zuivere opbrengst over de 4 eerste maanden.	
	1858	1859	1858	1859
Geslagt (*bij opcenten en invoer*)	*f* 2426.71½	*f* 2188.93½	*f* 8086.62½	*f* 7659.03
Binnenl. Gedistilleerd (*idem*)	4097.42½	4090.10½	14406.10	16928.60½
Buitenl. Gedistilleerd (*idem*)	294.19½	90.45	1092.32	657.48½
Likeuren (*idem*)	66.23½	31.29	219.27½	124.72½
Gemaal (*eigen middel*)	6051,77	5493.56½	20365.29	20525.50½
Wijn, Fruit- en Kunstwijn (*id.*)	1862.25	1260.40	5993.85	5530.95
Turf (*idem*)	1469.62½	1670.49½	2024.55	3402.59½
Steenkolen (*idem*)	1.15	159.02½	1710 15	1645.42½
Brandhout (*idem*)	264.27½	423.90	580.97½	891,55
	f 16533.65	*f* 16328.16½	*f* 54479.13½	*f* 57365.87

— In April zijn op den Holl. spoorweg vervoerd 91,451 personen en is ontvangen *f* 91,606.64½; op den Rijnspoorweg is van reizigers en goederen ontvangen *f* 133,569.

— Omtrent den uitslag der examens volgens de wet op het lager onderwijs, van 29 April tot 7 Mei door de commissie in Zuidholland gehouden, wordt het volgende medegedeeld:

Wat de cijfers betreft is die uitslag geweest als volgt: *A.* In de vakken van het gewoon lager onderwijs: hoofdonderwijzers (getal canditaten 17) toegelaten 7; afgewezen 10; hoofdonderwijzeressen (cand. 8) toegel. 4, afgewezen 4; hulponderwijzers (cand. 61) toegel. 35, afgew. 26; hulponderwijzeressen (cand. 23) toegel. 19, afgew. 4; huisonderwijzeressen (cand. 4) toegel. 2; afgew. 2. *B.* In de vakken van het meer uitgebreid lager onderwijs: *a.* voor het onderwijs in de beginselen der kennis van de levende talen: In de Fransche taal: onderwijzers (cand. 32) toegel. 11, afgew. 21; onderwijzeressen (cand. 20) toegel. 10, afgew. 10. In de Engelsche taal: onderwijzers (cand. 19) toegel. 10, afgew. 9; onderwijzeressen (cand. 10) toegel. 4; afgew. 6. In de Hoogduitsche taal: onderwijzers (cand. 7) toegel 1, afgew. 6; onderwijzeressen (cand. 5) toegel. 1, afgew. 4. *b.* Voor het onderwijs in de beginselen der wiskunde: onderwijzers (cand. 13) toegel. 9, afgew. 4. *c.* Voor het onderwijs in het teekenen: onderwijzers (cand. 1) toegel. 1. *d.* Voor het onderwijs in de handwerken voor meisjes: onderwijzeressen (cand. 11) toegel. 11. Twee van deze hebben slechts eene akte voor het onderwijs in de handwerken van smaak kunnen bekomen. *C.* Voor het verder voortgezet onderwijs, volgens art. 72 der wet: *a.* in de levende talen: Fransch: onderwijzers (cand. 1) afgew. 1; onderwijzeressen (cand. 2) toegel. 2. Engelsch: onderwijzers (cand. 3) toegel. 2, afgew. 1; onderwijzeressen (cand. 1) toegel. 1. Hoogduitsch: onderwijzers (cand. 2) afgew. 2. *b.* Natuurkunde: onderwijzers (cand. 1) toegel. 1.

In Junij 1858 zijn van 75 candidaten 35 afgewezen, dus 46.6 ten honderd; in October van 50 candidaten 22: dus 44 ten honderd; nu van de 61 candidaten 26: dus 42.6 ten honderd. Hoewel de eischen niet lager gesteld worden, is de verhouding steeds gunstiger geweest, als men de getallen in aanmerking neemt; en thans mag er bijgevoegd worden, hetgeen bij het vorige examen niet het geval kon zijn, dat zeer verblijdende teekenen van eenigen vooruitgang zich hebben opgedaan. Een groot aantal der toegelatenen hebben zich bij het examen doen kennen als jongelieden, die niet alleen de kundigheden, tot het verkrijgen van de akte van hulponderwijzer volstrekt noodzakelijk bezaten, maar die ook met oordeel gewerkt hadden, zoodat zij toonden op den goeden weg te zijn om verdienstelijke onderwijzers te worden. Taal en stijl van hunne opstellen getuigden, over het algemeen genomen, van grootere gemakkelijkheid om zich duidelijk en juist uit te drukken dan te voren bij hen werd aangetroffen. Verzwegen mag het echter niet worden, dat hunne theoretische kennis van de taal nog veel te wenschen overliet.

Hunne kennis van de geschiedenis liet over het algemeen nog veel te wenschen overig, en niet onopgemerkt mag het blijven, dat zelfs de geschiedenis des vaderlands niet met die zorg, die belangstelling behandeld was, die verwacht zou kunnen worden bij een volk, dat zoo gaarne van hetgeen het voorgeslacht deed, pleegt te willen hooren.

De oplossingen der rekenvoorstellen lieten bij zeer velen te wenschen over. De wijze van rekenen was te dikwijls veel te omslagtig: meestal werden viermaal meer cijfers gebruikt, dan noodig was. Waar veel verkleind kon worden bleven de meesten met de groote opgegevene getallen werken, waardoor ook het getal fouten vermeerderde. Te dikwerf ontbrak ook de vereischte theoretische kennis. Onder de afgewezenen zelfs bij het examen van hoofdonderwijzers waren er, die het onderscheid niet wisten op te geven tusschen de verdeelings- en verhoudingsdivisie, of, konden zij dit, niet wisten welke getallen in beide gevallen moeten benoemd worden. Repeterende breuken konden slechts zeer weinigen optellen of aftrekken zonder die eerst tot gewone breuken te herleiden en daarna de uitkomst weder in decimale breuken over te brengen. Ook hadden velen het regte begrip niet van de bewerking van vermenigvuldiging met benoemde getallen en telkens waren theorie en praktijk met elkander in strijd.

Wat de beginselen van de kennis der natuur aangaat, zoo bleek het dat de meesten er niet aan schenen gedacht te hebben, dat de vraag: „waarmede maakt de natuurkunde ons bekend?" tot hen zou worden gerigt. De noodzakelijkheid om de van buiten geleerde definitiën door voorbeelden op te helderen schenen velen ook niet te hebben ingezien. Weinigen slechts gaven blijken, dat zij goede werken over de natuurkunde gelezen hadden; van daar eene verwarring in hunne begrippen, die zich soms in de allerzonderlingste verklaringen openbaarde.

Bij het onderzoek naar de vorderingen der candidaten in de vormleer, bleek het, dat ja de meesten vaardigheid mogten hebben, om volgens den ouden sleur combinatiën van lijnen en zoogenaamde punten aan de leerlingen voor te maken; slechts weinigen hadden er besef van, waartoe het onderwijs in dit leervak dienstbaar gemaakt kan worden. Van de wijze, waarop het gevoel voor symmetrie, en daardoor het schoonheidsgevoel kan opgewekt en ontwikkeld worden, hadden slechts enkelen een flaauw begrip.

Het getal candidaten voor de akte van hoofdonderwijzer was grooter dan bij het vorige examen (11, waarvan 8 toegelaten, 3 afgewezen). Van hunne bekwaamheid kan ongelukkig niet hetzelfde gezegd worden; bij het hooren der antwoorden van onderscheidene onder hen moest men zich zelfs bedroeven over de menigte van zaken, waarvan de kennis bij hen ontbrak, en die zelfs voor den hulponderwijzer onmisbaar zijn. Op enkele uitzonderingen na, was de natuurkundige aardrijkskunde niet, zoo als het programma het voorschrijft, op de globe bestudeerd, en van daar ook de vele zonderlinge antwoorden over de verhouding tusschen dag en nacht en omtrent de klimaten op de onderscheidene deelen van den aardbol. Enkelen onder de candidaten echter legden niet slechts een voldoend maar ook in vele opzigten zeer bevredigend examen af.

Het examen in de wiskunde heeft zeker aan de eene zijde doen zien, dat de wijze, waarop die wetenschap hier beoefend wordt, nog veel te wenschen overlaat; aan de andere zijde is het echter weder gebleken dat er hoofdonderwijzers zijn, die met goed gevolg zich aanmelden, en die in die studie het middel zoeken en vinden om zich voor het insluimeren op de verkregene akte te bewaren.

Wijzer zijn deze voorzeker, dan het te groot aantal van hen, die zich ook ditmaal voor het examen in eene levende taal zonder genoegzame voorbereiding hebben aangemeld. Het schijnt dat de moeijelijkheid om eene eenigzins voldoende kennis van Fransch, Engelsch of Hoogduitsch, voornamelijk van de laatste taal, te verkrijgen nog maar niet beseft wordt. Vele jeugdige onderwijzers leggen daaraan eenen tijd te koste, dien zij beter konden besteden; anderen beginnen te laat, wanneer het hun niet meer mogelijk is om eene eenigzins goede uitspraak te verkrijgen, en daarop

komt het toch voor alles op aan. Het is alsof het programma voor het examen door de meesten niet gekend wordt, waarin eene goede uitspraak van de vreemde taal tevens als eerste vereischte gesteld is. Werd dan ook hierop niet gelet, zoo zou het afleggen van het examen spoedig ontaarden in eene voorbereiding tot dat voor de telegrafie, waarbij het genoeg is, dat de geschrevene taal door den candidaat verstaan worde. Onderscheidene der afgewezenen moesten erkennen, dat zij er slechts weinige maanden werk van gemaakt hadden, niet lang genoeg om de eigenaardigheden van de vreemde taal te leeren verstaan, veel minder om die aan anderen te kunnen onderwijzen.

Voor het examen in het verder voortgezet onderwijs in de wiskunde heeft zich ditmaal niemand aangemeld, zoo ook niet voor dat in de landhuishoudkunde en in de gymnastiek.

— Ter vervulling van het rectoraat bij het gymnasium te Deventer zijn op de aan den raad ingediende voordragt geplaatst de hh. Engelbregt, rector te Doesburg en Mehler, conrector te Brielle.

— Uit Utrecht meldt men dat er voor de verschillende korpsen des legers groote bestellingen zijn gedaan van ransels, welke de leveranciers zoo spoedig mogelijk zullen moeten afleveren.

— Op het Meppeler veer, nabij Zwartsluis, is in den nacht van den 6den dezer het vaartuig van de wed. H. de Pruis, met fabriekgoederen van de maatschappij van weldadigheid geladen, gezonken, waarbij deze vrouw, zich niet tijdig genoeg kunnende bergen, daar zij in de kooi te slapen lag, is omgekomen. Haar man was een broeder van de Pruis, die onlangs met zijn vaartuig op de Zuiderzee is vergaan.

— Te Nieuwleusden hebben eenige ongeregeldheden plaats gehad tusschen de ingezetenen aldaar en die van Rouveen, omdat de eerstgenoemde zich verzetten tegen den verkoop van de Rozegaarder marke *de Mele*, waarop zij zeggen regt te hebben ten einde aldaar hun vee te weiden. Van Zwolle zijn militairen derwaarts gezonden om de orde te herstellen. Reeds zijn verscheidene personen in hechtenis genomen.

— De Paus heeft aan dr. C. R. Hermans, te 's Hertogenbosch, een gouden medaille vereerd, als blijk van tevredenheid over het door hem uitgegeven werk over de orde der kruisheeren.

— Te Enschot in Noordbrabant is de woning, schuur en stalling van den landbouwer Vissers, met 9 runderen, 1 paard, het graan, het hooi, 7000 takkebossen en *f* 600 aan geld een prooi der vlammen geworden. Alleen de woning was verzekerd.

's GRAVENHAGE, 10 Mei.

Aan den luitenant ter zee 1ste kl. W. F. baron Roëll is, op verzoek, eervol ontslag uit de zeedienst verleend.

— Gisteren heeft H. K. H. Prinses Marianne, ter viering van haren geboortedag te Voorburg aan de hervormde en de r. k. armen ieder *f* 100 geschonken, voor welke gelden aan de armen bedeeling is gedaan in brood, kaas en koffij.

— Bij den minister van finantiën is ontvangen *f* 10 ten behoeve van 's rijks schatkist.

— De minister van koloniën zal morgen geen gehoor verleenen.

— Op Woensdag 1 Junij aanst. zal aan het dep. van binnenl. zaken de aanbesteding plaats hebben van de vereischte werken en leverantiën ter stichting van een gebouw op het Plein alhier, ten dienste van het dep. van koloniën.

— Men zal zich herinneren, dat in den avond van den 26sten Febr. jl., te Rotterdam eene inbraak heeft plaats gehad ten huize van den horologiemaker B. Landheer, aan de Nieuwe Haven aldaar. Den 4den Maart werd de persoon van M. Bakker, die van den diefstal verdacht werd, in een zilversmidswinkel aangehouden, alwaar hij een gouden cilinder-horologie te koop aanbood. Bij visitatie werd op Bakker nog een gouden cilinder-horologie gevonden. Deswege ondervraagd, erkende hij den diefstal te hebben gepleegd. Hij werd te dier zake bij arrest in raadkamer door het prov. hof in Zuidholland naar de openbare teregtzitting verwezen en mitsdien beschuldigd van diefstal bij nacht in een bewoond huis, gepleegd door middel van buitenbraak, na reeds te voren tot eene gevangenisstraf voor den tijd van langer dan een jaar veroordeeld te zijn geweest. (Hij is namelijk reeds bij arrest van hetzelfde hof van 11 Julij 1851, ter zake van diefstal, veroordeeld tot correctionele gevangenisstraf van 2 jaren). — Deze zaak nu werd eergisteren voor het hof behandeld. Na het hooren der verschillende getuigen en van den beschuldigde, requireerde de adv.-generaal François zijne schuldigverklaring en veroordeeling tot eene tuchthuisstraf voor den tijd van 6 jaren. Hierop werd door den heer mr. Schuurman voor den besch. het woord gevoerd, waarna het hof onmiddellijk uitspraak heeft gedaan en overeenkomstig het genomen requisitoir, den besch. M. Bakker veroordeeld tot eene tuchthuisstraf voor den tijd van 6 jaren.

Tweede Kamer der Staten-Generaal.

Zitting van Maandag 9 Mei.

In deze zitting zijn drie wets-ontwerpen ingekomen: 1°. een tot verhooging van hoofdst. X der begrooting voor 1859 (onder de wapenen houden van een deel der militie); 2°. als voren (mobiel-verklaring van het Limburgsche bonds-contingent; en 3°. een tot verlenging van den diensttijd der miliciens van de ligting van 1854. (Bij die ontwerpen wordt voorgesteld om de ligtingen van 1856 en 1857 te doen opkomen; om de miliciens die van de ligting van 1857 nog onder de wapenen zijn alsmede die van de ligting van 1858 niet huiswaarts te zenden; en om den diensttijd der miliciens van de ligting van 1854 voorloopig met een jaar te verlengen. De laatsten worden niet opgeroepen voor dat eerst de ligtingen 1855, 1856 en 1857 zijn in dienst gesteld). Voorts hebben de commissiën van rapporteurs voor de wets-ontwerpen, voor eenige dagen aan de kamer ingezonden, tot verhooging der hoofdst. VIII en X der begrooting van 1859, en tot verbod van den uitvoer van paarden hare eindverslagen uitgebragt. De beraadslaging over die ontwerpen is bepaald op Woensdag aanst. — De leden der kamer hebben in de beide eerstgenoemde voordragten enkel voorbereidende maatregelen tot wapening gezien, met het doel om, voor zoover dit noodig worden mogt, Nederlands onzijdigheid te doen eerbiedigen. Behoudens enkele aanmerkingen, heeft het nemen van zoodanige maatregelen, in het tegenwoordig tijdsgewricht geene bedenking ontmoet. Op nieuw is aangedrongen op de herziening der wet op de schutterijen; men vestigde vooral de aandacht op de plattelands-schutterij. Ook tegen het ontwerp, houdende verbod van den uit- en doorvoer van paarden, werden geene bezwaren ingebragt.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

ENGELAND.

LONDEN, 8 Mei.

Lord Cowley is uit Parijs herwaarts gekomen en heeft met lord Malmesbury en graaf Derby langdurige bijeenkomsten gehad. Van de Fransche zijde wordt beweerd dat zijne reis alleen met familie-belangen in verband staat.

— Lord Elgin is uit China teruggekeerd.

— De heer John Walker van Stockton, uitvinder der lucifer-strijkhoutjes, overleed op den 1sten dezer in den ouderdom van 78 jaren.

— Nabij Plymouth is een uit vier rijtuigen bestaande spoortrein van een viaduct, ter hoogte van 45 voet, in eene rivier gestort. Drie spoorwegbeambten kwamen daarbij om, terwijl een passagier den arm brak.

FRANKRIJK.

PARIJS, 9 Mei.

De keizer heeft zijn vertrek naar Italië twee dagen vervroegd. Z. M. en prins Napoleon zullen nu Dingsdag avond derwaarts vertrekken. Zij zullen zich te Marseille naar Genua inschepen. Naar men wil zouden de depêches, door den keizer ontvangen, spoedig een veldslag doen verwachten.

— De ministeriële verandering heeft reeds haar beslag gekregen, maar zoo als gewoonlijk is de keuze des keizers niet gevallen op één der personen, die algemeen werden genoemd. De hertog Arrighi van Padua, oud-prefect van het dep. Seine-et-Oise is tot minister van binnenl. zaken benoemd. Hij is de zoon van wijlen Thomas Arrighi, divisie-generaal onder het eerste keizerrijk, en die na den slag van Friedland tot hertog van Padua werd benoemd. De heer Delangle neemt in plaats van de portefeuille van binnenl. zaken die van justitie op zich en de tegenwoordige minister van justitie, de heer Rouher, wordt vice-president van den senaat. De maarschalk Randon is benoemd tot minister van oorlog, terwijl de maarschalk Vaillant, tot dusverre met dat dep. belast, als majoor-generaal van het leger in Italië zal fungeren; hij blijft tevens groot-maarschalk van het paleis. Graaf Walewski, minister van buitenl. zaken, is lid van den bijzonderen raad geworden.

— De heer de Persigny zal als gezant te Londen optreden. Men verwacht daarvan eene verbetering in de betrekkingen tusschen beide landen.

— De *Moniteur* verklaart het berigt omtrent de zamentrekking van een leger aan den Rijn voor ongegrond, en verzekert dat de garnizoenen aldaar met geen enkel regement versterkt zijn geworden. De benoeming van den maarschalk Pélissier tot opperbevelhebber van het Rijnleger is alleen geschied voor het geval dat Frankrijk van dien kant aangetast mogt worden.

— De minister van eeredienst heeft een schrijven gerigt aan de aartsbisschoppen en bisschoppen hier te lande, strekkende ter geruststelling der katholijken, die met leedwezen den keizer ten strijde zien trekken aan de zijde van een koning, die onder den banvloek van den Paus ligt en van een generaal der voormalige Romeinsche republiek.

— Op nieuw is er een groot magazijn met fourrage afgebrand, dat namelijk op de Quai de la Rapé. De schade schat men op een millioen fr.

— Uit Madrid wordt gemeld dat de petitie van den voorzitter der commissie, met de behartiging der belangen van de houders der Spaansche staatsschuld belast, waarbij op de betaling van achterstallige rente werd aangedrongen, door de cortes is afgewezen.

ITALIË.

Het Oostenrijksche leger heeft zijne bewegingen in de rigting van Voghera, Tortona en Alessandria gestaakt, en is zelfs weder een weinig teruggetrokken; alleen de regtervleugel zoekt zich te ontwikkelen en voorwaarts te gaan. Zij heeft Buzonzo, Salussola en San Germano bereikt, op welk laatstgenoemd punt versterkingen werden aangelegd. Salussola is een station van den spoorweg tusschen Bielle en Vercelli. Deze beweging zoude het gevolg zijn van een nieuw opgevat operatie-plan. Zuidwaarts hebben de Oostenrijkers, die de Po nabij Frassinetto niet hebben kunnen oversteken, een bruggehoofd bij Casale aangetast; maar zijn aldaar door de Sardinische troepen teruggeslagen. Over 't algemeen schijnt het, dat zij eene meer sterke stelling willen aannemen aan de Sessia, en meer vastheid geven aan hunne uitgebreide operatie-linie. Zij kunnen dan uit deze stelling zwak bezette plaatsen onverwachts aanvallen en genieten het voordeel ten koste van Sardinië te leven. (Aan Vercelli is eene oorlogs-belasting van 300,000 fr. opgelegd). Een strijd in het open veld uit te lokken, gelooft men, dat nu niet meer in hunne bedoelingen ligt, aangezien de uitslag, van wege de sterkte die het Fransche en Sardinische leger thans heeft, ongunstig voor hen zou kunnen zijn. Intusschen hebben de Franschen, door het dralen der Oostenrijkers, den tijd gehad, zich van het noodige materieel te voorzien en zijn zij nu in staat om offensief te gaan handelen. De komst van keizer Napoleon strekt ten bewijs dat zij dit voornemens zijn.

— Te Como is de driekleurige vlag voor het kasteel Baravello opgestoken. Op last van den Oostenrijkschen bevelhebber is de stad terstond door een corps Croaten bezet en aan de ingezetenen eene boete van 5000 f. opgelegd.

— De heer H. St. John Mildmay, vroeger officier in het Oostenrijksche leger, zal het hoofdkwartier van het Oostenrijksche leger vergezellen als

Britsch commissaris, gedurende den oorlog in Italië. Kolonel Claremont zal het Sardinische leger in gelijke hoedanigheid vergezellen.

— Door het voorloopig bewind in Toskane is bepaald dat het code pénal, het militaire strafwetboek enz. aan eene herziening zullen onderworpen worden. Ook de doodstraf is afgeschaft.

— De gemeenteraad van Ancona heeft geprotesteerd tegen de aanzienlijke vermeerdering van het Oostenrijksche garnizoen aldaar.

— De toestand van den koning van Napels is, bij het vernemen van den vredebreuk, op nieuw verergerd. Hij heeft bevolen dat er eene strikte onzijdigheid in acht moet genomen worden.

PRUISSEN.

BERLIJN, 8 Mei.

Men is thans volledig bekend met den inhoud der verklaring door Oostenrijk aan de bonds-vergadering gedaan, waarbij van het aanvangen van den oorlog wordt kennis gegeven. Oostenrijk heeft verklaard dat bijaldien hij alleen met Sardinië te doen had, hij er niet aan gedacht zou hebben, om den oorlog van eenig belang voor den bond te beschouwen. Maar daar ook Frankrijk aan den oorlog deel neemt, zoo meent hij dat het oogenblik gekomen is om ernstig te onderzoeken, of behalve de stelling van Oostenrijk, ook die van het geheele Duitsche verbond daardoor wordt bedreigd.

— De koning en de koningin worden den 13den alhier terug verwacht.

— De generaal von Willisen vertrekt, met eene bijzondere zending belast, naar Weenen.

— De Beijersche regering heeft eene leening van 4 millioen uitgeschreven.

— De overal zoo hooggeachte geleerde en natuuronderzoeker Alexander von Humboldt is op den 6den dezer overleden. Tot bijna op het laatste oogenblik was zijn bewustzijn ongestoord en kende hij zijne deelnemende vrienden. Zijn lijk zal in den Dom tentoongesteld en later te Tegel, waar ook zijn broeder Wilhelm rust, bijgezet worden. A. v. Humboldt was den 14den September 1769 geboren en derhalve in zijn 90ste jaar.

— Weden, in den Kaukasus, de residentie van Schamyl, is op 1/13 April door de Russen bemagtigd.

OOSTENRIJK.

WEENEN, 8 Mei.

De vorst von Windischgrätz is van hier naar Petersburg vertrokken. Er moeten nog altijd hoogst gewigtige diplomatieke onderhandelingen gevoerd worden.

— De studenten alhier hebben verzocht om een afzonderlijk corps te mogen uitmaken, en zoo spoedig mogelijk tegenover den vijand gebragt te worden. Ook in Hongarye vormen sommige edellieden corpsen kavalerie, ten einde die den keizer aan te bieden. De geestdrift is overal zeer groot.

— Brody, een stadje in Gallicië, grootendeels door Israëliten bewoond, is genoegzaam geheel afgebrand.

TURKYE.

Uit Konstantinopel wordt gemeld dat de Sultan thans geneigd zou zijn om de dubbele verkiezing van den heer Couza in de beide Vorstendommen voor ditmaal te bekrachtigen. Hij zou daartoe gedrongen zijn door de oproerige gezindheid, die onder zijne niet-Turksche onderdanen meer en meer veld wint. Op nieuw zijn er 50,000 man onder de wapenen geroepen en Omer-Pacha, die tot bevelhebber van het leger aan den Donau is benoemd, heeft Bagdad reeds verlaten.

— Vorst Couza heeft besloten een kamp van 50,000 man te vormen te Ploeschti, ten noorden van Bucharest, aan de grenzen van Zevenbergen.

INGEZONDEN.

Jeugdige Emigranten naar de Kaap-kolonie.

Onder het hoofd, waaronder mijne vroegere mededeelingen, omtrent de uit Leyden naar de Kaap-kolonie vertrokken jongelieden, ter kennis van mijne stadgenooten gebragt zijn, en later zullen worden voortgezet, naar mate de berigten mij overgemaakt worden, meen ik thans een enkel woord te moeten zeggen, met betrekking tot den brief, dien MM. Regenten van het Heiligen Geest of Armen Wees- en Kinderhuis te Leyden, in de *Leydsche Courant* van 6 Mei jl. hebben bekend gemaakt, en waarin zij gemeend hebben de redenen te moeten bijbrengen van hunne weigering, om van de aangeboden gelegenheid voor de weezen van hun gesticht gebruik te maken. Was die verantwoording noodig? en, zoo ja, zullen de beweegredenen door MM. Regenten bijgebragt, zoo geredelijk door ieder aangenomen kunnen worden? Wij nemen de vrijheid aan de bevestigende beantwoording van beide vragen eenigzins te twijfelen.

MM. Regenten schijnen zich bijzonder te ergeren, of hoe zal ik het noemen, aan het denkbeeld van „ontlasting" dat door mij in geene andere beteekenis dan die van „ontheffing, tegemoetkoming" gebezigd werd; doch hierover straks.

„Als voogden achten zij zich onbevoegd om de verhuizing van die kinderen uit het gesticht te bevorderen." Die gemoedelijke overtuiging kan niemand hun kwalijk nemen; maar men late aan anderen de gemoedelijke overtuiging, dat, voogden in het onderhavige geval wel degelijk bevoegd zijn om te handelen, zooals vele ouders, geheel binnen hunne bevoegdheid, in het welbegrepen belang hunner kinderen meenen te moeten handelen. Of heeft de ervaring aan HH. Regenten doen zien, dat zij aan al hunne weezen, wanneer die de wereld zullen intreden, gegronde uitzigten, om in hun levensonderhoud te voorzien, kunnen aanbieden? Kunnen zij dat, meer bepaald voor dat overgroote aantal jonge dochters, die schier uitsluitend in naai- en breiwerk, een, meestal sober bestaan moeten zoeken, en, dat niet vindende, dikwerf tot gebrek, zoo niet tot erger vervallen?

Regenten verdeelen hunne weezen in twee klassen: die van „ondeugende of zedelijk bedorvene" en „goede, oppassende;" de laatstgenoemde meenen zij „niet naar den vreemde te mogen wegzenden; de ondeugende zullen" naar hunne meening „door de commissie niet worden aangenomen." Wij vragen echter, of er onder zulk een groot aantal van allerlei aard en aanleg, niet eenige, niet vele knapen of meisjes zullen gevonden worden, die, zonder bepaald zedeloos of bedorven te zijn, thans, in het weeshuis niet tot de goede, oppassende gerekend kunnen worden, maar die, afgescheiden van hunne makkers, in een huisgezin geplaatst, onder vreemden, maar toch altijd onder liefderijk en belangstellend toezigt, al spoedig zich eenen beteren naam zouden waardig maken? En zijn er geene gebreken of eigenaardigheden denkbaar, die met de goede tucht en orde in een weezengesticht niet in overeenstemming zijn te brengen, doch wier kwade werking, wier bestaan zelfs weggenomen kan worden, door afzonderlijke leiding? Zou ook niet de reis zelve van eenige maanden, onder doelmatig geleide, voor velen eene nuttige leerschool kunnen zijn, zooals die binnen de muren van het weeshuis niet ligt kan worden aangewezen?

Regenten spreken van het „wegzenden" van weezen. Van eene wegzending was nimmer sprake; het eerst gestelde beginsel is vrijheid, vrije keuze, zoo van de kinderen als van hunne ouders of voogden. Geen enkel kind heeft zich of werd bij mij aangemeld, of ik heb steeds voor alles getracht om mij te verzekeren, of het werkelijk en uit eigen, vrije keuze, de reis begeerde te aanvaarden; het voor en tegen werd steeds met de meeste openhartigheid aangewezen, en waar slechts een verre twijfel bestond aan de onbevangenheid der keuze, werd de aanneming geweigerd. Waar kinderen zonder hunne ouders of voogden zich aanmeldden, werd zonder deze laatsten geen enkele stap gedaan; en toen een zeer groot aantal weezen uit het hier bedoelde gesticht, kort na het vertrek der eerste bezending, en sedert dien tijd vele achtervolgens met den wensch om naar de Kaap-kolonie te vertrekken, tot mij kwamen, zijn zij allen afgewezen met het antwoord, dat, zonder toestemming van hunne Regenten, met hen niet mogt onderhandeld worden. Velen kwamen terug met het berigt, dat zij die toestemming niet hadden kunnen verwerven. — Of hun daarbij het *voor* en *tegen* met genoegzame kennis van alle bij de emigratie-zaak verbonden omstandigheden, en dus ook onbevangen genoeg, door Regenten is kunnen worden medegedeeld? Ik neem de vrijheid het niet te durven verzekeren. — Doch laten wij ieder bij zijne gemoedelijke overtuiging. Aan de opregte zucht van Regenten en Regentessen om het heil der weezen, zooveel en zoo getrouw zij vermogen, te bevorderen, heeft zeker niemand ooit, heb ik althans nimmer getwijfeld.

Maar laat ons nog even zien, wat er is van die „opzettelijke veroordeeling of berisping tegen het bestuur van het gereformeerde weeshuis te Leyden gerigt." Ik schreef in de besproken mededeeling over de gelegenheid tot het plaatsen van jongelieden „als zoo uitnemend geschikt, om het gereformeerde weeshuis alhier ter stede, bij de ontoereikendheid zijner geldelijke middelen, eenige ontlasting, en aan een groot aantal zijner weezen, zoo jongens als meisjes, eene goede en niet onvoordeelige levensbestemming te bezorgen." „Die zich ontschuldigt, beschuldigt" zegt het spreekwoord MM. Regenten schijnen gemeend te hebben dat „de schoen hun paste." Het is mij wel; maar wat door hen als eene „opzettelijke veroordeeling of berisping" werd beschouwd, kan ook opgenomen worden als een bescheiden wenk een goed gemeende raad voor het vervolg. En waarom dan juist de minst aangename opvatting gevolgd? en waaruit bleek het dat eene „eenzijdige of gebrekkige beschouwing van (der Regenten) handeling" ondersteld moest worden?

En nu dat: „eenige ontlasting, bij de ontoereikendheid der geldelijke middelen." Mag het niet met het volste regt in een geldelijk opzigt (*daarvan* toch is duidelijk *alleen* hier sprake) eenige ontlasting heeten, wanneer het gesticht bevrijdt wordt van de uitgaven voor het onderhoud en de verpleging van een aantal zijner weezen. Een ieder zijne meening, maar die van MM. Regenten zou mij wel wat paradox schijnen.

Van meer belang is de verzekering aan het slot van hunnen brief: „dat de financiële toestand van het gesticht volstrekt niet zoo ongunstig is als Dr. C. Leemans dat schijnt te veronderstellen." Ik heb alleen, op grond van algemeen bekende en dikwerf uitgesproken klagten, aangenomen, dat „de geldelijke middelen van het gesticht ontoereikend" waren, natuurlijk om in alle zijne behoeften te voorzien. Het is een verblijdend berigt, en ik mag mij tot eene groote voldoening rekenen, dat mijne vlugtige opmerking, Regenten heeft genoopt, om het zoo officieel en stellig mede te deelen, dat „*de financiële toestand van het gesticht volstrekt niet zoo ongunstig is*," dus: *dat de geldelijke middelen van het gesticht niet kunnen gezegd worden ontoereikend te zijn*; maar dan zijn die toereikend, en mogen wij MM. Regenten geluk wenschen met eenen toestand, waarbij hun gesticht niet zoo geheel en al afhankelijk blijft van buitengewone ondersteuning of tegemoetkoming.

Ik sluit met eene vraag en eene verklaring. De vraag: zouden de, ook door mij hooggeachte MM. Regenten niet een weinig te ligt geraakt zijn geweest? Worden de likdorens zoó gevoelig, dan mag de Heer Hooiberg zich wel in tijds van eenen goeden voorraad Tirolsche pleisters voorzien. Mijne verklaring: ik zal van tijd tot tijd mijne mededeelingen omtrent het lot onzer jeugdige stadgenooten, en hetgeen verder op de emigratie-zaak betrekking heeft, blijven bekend maken; doch in ieder geval op verdere behandeling van het hier besproken onderwerp door — of op vertoogen van de zijde van MM. Regenten, liefst niet, ook niet (om hunne woorden te bezigen) met „een enkel schouder ophalen" antwoorden.

LEYDEN, 7 Mei 1859. C. LEEMANS.

STADS-BERIGTEN.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN LEYDEN, —

Gezien het adres van MARTINUS OVERDUIN JUNIOR, fabriekant in saaijetten, wonende alhier, waarbij deze vergunning vraagt om in het pand op de Haarlemmerstraat, Wijk VI, no. 361, hetwelk hij tot fabriek wenscht in te rigten, een Fornuis en Verwketel te mogen doen plaatsen.

Gelet op het Koninklijk besluit van den 31sten Januarij 1824, rakende vergunningen ter oprigting van sommige Fabrieken en Trafieken;

Doen te weten, dat tot het hooren der eigenaars en bewoners van de naastbijgelegene en belendende panden, ten opzigte der informatiën *de Commodo et Incommodo*, door Burgemeester en Wethouders zal worden gevaceerd op het Raadhuis dezer Gemeente, op Maandag den 16den Mei aanstaande, des voormiddags ten 11 ure; zullende de belanghebbenden verpligt zijn, hunne bezwaren tegen dat verzoek op dien tijd in te brengen, terwijl bij verzuim daarvan, zij gehouden zullen worden zich tegen de inwilliging niet te hebben verzet.

Burgemeester en Wethouders voornoemd,

LEYDEN, 10 Mei 1859. D. TIEBOEL SIEGENBEEK, Burgemeester.

v. PUTTKAMMER, Secretaris.

KERKNIEUWS.

HOORN, 7 Mei. Door den algemeenen kerkeraad der herv. gemeente is thans het volgende 6-tal predikanten gevormd: dd. Kolf, te Oudewater; van der Meulen, te Bedijkte Schermer; de Pecker, te Waddingsveen; Worst, te Epe; Zeeman, te Welsum; en Zwart, te Boskoop.

238ste Staats-Loterij.

Trekking der Vijfde Klasse.

5de Trekking. Nos. 2124, 3261 en 8397 ieder een prijs van ƒ 1,000.

ADVERTENTIEN.

Ondertrouwd: JAC^{s}. VAN NIEUWENHOVEN,
MET
J. SPRINGER.

LEYDEN, 6 Mei 1859.

Heden ontsliep tot bittere smart van mij, mijne Kinderen en Kleinkinderen, mijne geliefde Echtgenoote VICTOIRE WALRADINE EYFFERT.

LEYDEN, 8 Mei 1859. C. STEGERHOEK.

De uiterlijke teekenen van rouw zullen alleen door mij worden gedragen.

Op heden overleed, ten gevolge van eene korte, doch ernstige hersenziekte, mijn geliefde Echtgenoot H. J. PESKENS, in den ouderdom van ruim 64 jaren.

LEIDEN, 8 Mei 1859. Wed. H. J. PESKENS, geb. EUSMANN.

Algemeene en bijzondere kennisgeving.

Het Algemeen Kantoor van Administratie alhier, onder Directie van STADNITSKI & VAN HEUKELOM c. s., adverteert, dat de **COUPONS** van door hetzelve uitgegeven Certificaten van **Russische Fondsen**, verschenen 1 Januarij 1859, van heden af zullen worden betaald ten Kantore van de *Ontvang- en Betaalkas*; als van 6 pCt. *in Assignatiën*, groot Rs. 30.— met ƒ15.23, vijftien Gulden drie-en-twintig Cents, en van 6 pCt. *in Zilver*, groot Rs. 15.— met ƒ26.66, zes-en-twintig Gulden zes-en-zestig Cents.

AMSTERDAM, 9 Mei 1859.

Stads-Gehoorzaal, Vrijdag 13 Mei, des avonds ten acht ure,

GROOTE SOIRÉE MUSICALE,

te geven door den Heer OUDSHOORN, Violoncellist uit *Straatsburg*, met medewerking van Mad. RAUIS, eerste Zangeres aan de Opera te *'sGravenhage*, den Heer WETRENS, Violist en den Heer PERRIN, Pianist.

Programma.

Eerste Afdeeling.

1. Fragment van een Trio voor Piano, Viool en Violoncel, uit te voeren door de HH. WETRENS, PERRIN en OUDSHOORN . . . . Beethoven.
2. Le Billet de Loterie, grand air, gezongen door Mad. RAUIS.
3. Melancholie voor Violoncel, voor te dragen door den Heer OUDSHOORN . . . . Schubert.
4. Fantaisie voor Piano, sur la prière de Moïse, voor te dragen door den Heer PERRIN . . . . Thalberg.

Tweede Afdeeling.

5. Fantaisie voor Violoncel sur la Fille du Régiment, voor te dragen door den Heer OUDSHOORN . . . . Servais.
6. Grande valse de Venzano, gezongen door Mad. RAUIS.
7. Groot Duo voor Viool en Violoncel op Willem Tell, voor te dragen door de Heeren WETRENS en OUDSHOORN . . . . Boehm.
8. Couplet de Galathée, gezongen door Mad. RAUIS (Massé).

☞ **Toegangkaarten** zijn à ƒ0.99 te bekomen bij de Muziekhandelaren SCHREUDER EN VAN BAAK.

GRONDWET EN KONING.

Door de Kiesvereeniging wordt als Candidaat voor het Lidmaatschap van den Gemeenteraad, bij de verkiezing op 17 Mei e. k., aanbevolen

DOMINICUS ANTONIUS SCHRETLEN.

Namens het Bestuur der Vereeniging,

LEIDEN, 2 Mei 1859. J. VAN HEUKELOM J^{r}., *Secretaris.*

NEDERLAND EN ORANJE.

De Kiezers-Vereeniging heeft in hare Vergadering met algemeene stemmen tot Candidaat voor één lid van den Gemeenteraad, voor de keuze op 17 Mei 1859 benoemd den Heer

ABRAHAM LIBRECHT LEZWYN,

Oud-Wethouder der Stad Leyden.

LEYDEN, 7 Mei 1859. A. TIELEMAN, *Voorzitter.*

HET WEL.

De Ondergeteekende berigt met deze het geëerde Publiek, dat heden en de volgende dagen dezer week zijn te bekomen aan 't Vischhuisje op de Aalmarkt, tusschen des 's morgens 10 en des namiddags 1 ure, versche en gerookte **Elft**, alsmede bij voortduring versche gerookte **Paling**.

M. SPAARGAREN.

AANBESTEDING

tot het **bouwen van nieuwe Localen** enz. ten dienste der *Kweekschool voor Zeevaart*, alhier, op Woensdag den 18^{den} Mei aanst. des voormiddags ten *één* ure, aan het tegenwoordige Locaal der Kweekschool, alwaar de teekeningen ter inzage en overneming liggen en het bestek te bekomen is, tegen betaling van *vijftig* Cents. Op de beide Dingsdagen, de Aanbesteding vooraf gaande, zal er aanwijzing *in loco* geschieden, des morgens ten *elf* ure.

A. RUTGERS VAN DER LOEFF, *Voorz.*
M. A. KLUIT, *Secret.*

PUBLIEKE VERKOOPING,

op Vrijdag den 13^{den} Mei 1859, des voormiddags ten 10 ure, aan de Haven te *Leyden*, van eene partij **Afbraak**, voornamelijk bestaande in: Kozijnen, Ramen, Denren, Bindten, Ribben, Sparren, Latten, Planken, Dakpannen en Brandhout.

VERKOOPING IN DE STADS-BANK VAN LEENING TE LEYDEN,

op Vrijdag den 13^{den} Mei 1859, des Voormiddags ten 10 ure, van **Verstane Panden**, zoo van Juweelen, Goud, Zilver en Horologiën, als van Wollen, Linnen en andere, zoo gemaakte als ongemaakte **Goederen**, beleend in de maand Januarij 1858.

Zijnde daags vóór den Verkoopdag, des Voormiddags van 10 tot des Namiddags ten 2 ure, voor een ieder te zien.

PUBLIEKE AANBESTEDING.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS DER GEMEENTE LEYDEN zijn van meening, in het bijzijn der Commissie van Fabricage, in het openbaar

AAN TE BESTEDEN:

1°. *Eenige door de Stad verspreid liggende Brugwerken*; in twee perceelen.
2°. *Eenige loopende herstellingen aan de Kazerne-gebouwen*; in twee perceelen.
3°. *Het jaarlijksch schoonmaken en invoegen der gemetselde Bruggen.*
4°. *Het schoonmaken, invoegen en vernieuwen van de Wallen*; in drie perceelen.
5°. *Het maken van eenige nieuwe Kolkriolen onder de Straat.*
6°. *Het verwen van de Ophaalbruggen en eenige Brugleuningen*; in drie perceelen.
7°. *Het leveren van eene nieuwe Straatmakers Schuit.*

TE VERPACHTEN:

8°. *Het Baggeren in de Stads Grachten.*

En zulks op het Raadhuis binnen gemelde Gemeente, op Maandag den 16^{den} Mei 1859, des middags ten 12 ure.

Zullende de voorwaarden van heden af, dagelijks (uitgezonderd de Zondagen) ter Secretarie dezer Gemeente ter lezing liggen, van 's voormiddags ten *tien* tot 's namiddags ten *twee* ure; — alsmede aan de Stads-Timmerwerf, van 's voormiddags ten *tien* tot 's namiddags ten *vijf* ure; terwijl door den Stads Architect de verlangde ophelderingen en aanwijzingen zullen worden gegeven.

OPENBARE VERHURING

op het Raadhuis van de Gemeente *Leyden*, op Maandag den 16^{den} Mei 1859, des middags ten 12 ure, van de Visscherijen in de Vestgrachten en andere Wateren dier Gemeente.

Gegadigden kunnen deswege vooraf de noodige inlichtingen bekomen ter Gemeente Secretarie.

GRAANMARKT TE ROTTERDAM, 9 Mei.

Tarwe, goede en puike van ƒ9.50 tot ƒ10.—; mindere van ƒ8.— tot ƒ9.25. Rogge: ƒ5.60 à ƒ6.80. Gerst: Winter ƒ3.60 à ƒ5.20; dito Zomer ƒ3.40 à ƒ5.10.

Te Amsterdam was de Pruissische Rogge ƒ 6.80 tot ƒ6.30.

BEURSPRIJS VAN SCHULDBRIEVEN.

MAANDAG 9 Mei.

		Laagst koers	Hoogst koers	Gebleven
NEDERLAND Werkelijke Schuld . . .	à $2\frac{1}{2}$ pCt.	$53\frac{1}{2}$	$55\frac{1}{2}$	$55\frac{1}{2}$
Dito Certificaten	〃 3 〃	65	$65\frac{1}{2}$	$65\frac{1}{2}$
Dito dito	〃 4 〃	$83\frac{1}{2}$	$84\frac{1}{2}$	$84\frac{1}{2}$
Amortisatie Syndicaat	〃 $3\frac{1}{2}$ 〃	—	—	—
Handelmaatschappij	〃 $4\frac{1}{2}$ 〃	115	$123\frac{1}{2}$	$123\frac{1}{2}$
O. I. Leening	〃 4 〃	83	—	—
Aandeelen Holl. Spoorweg	〃 $4\frac{1}{2}$ 〃	—	—	—
Dito Rijn-Spoorweg	〃 $4\frac{1}{2}$ 〃	—	—	—
BELGIE, ...	〃 $2\frac{1}{2}$ 〃	44	—	—
Dito bij ROTHSCHILD	〃 $2\frac{1}{2}$ 〃	44	$44\frac{1}{2}$	$44\frac{1}{2}$
Dito dito	〃 $4\frac{1}{2}$ 〃	—	—	—
FRANKRIJK, Certif.	〃 3 〃	—	—	—
Dito dito	〃 $4\frac{1}{2}$ 〃	—	—	—
SPANJE, Obligatiën	〃 $1\frac{1}{4}$ 〃	$24\frac{3}{4}$	$24\frac{15}{16}$	$24\frac{15}{16}$
Dito Obligatiën	〃 3 〃	$34\frac{3}{4}$	35	—
Dito Binnenl. à 6 m.	〃 3 〃	$32\frac{15}{16}$	$33\frac{1}{2}$	$33\frac{1}{16}$
Bewijzen Coupons		$3\frac{3}{8}$	$3\frac{1}{2}$	—
PORTUGAL, te Londen	〃 3 〃	$35\frac{3}{4}$	36	$35\frac{3}{4}$
RUSLAND, Obl. HOPE 1798 en 1816 . .	〃 5 〃	97	$97\frac{1}{4}$	—
Dito dito 1828 en 1829	〃 5 〃	95	$95\frac{1}{2}$	$95\frac{3}{8}$
Certif. bij dito 1831 en 1833 . . .	〃 5 〃	—	—	—
Dito 1840	〃 4 〃	73	—	—
Dito bij STIEGLITZ & C°.	〃 4 〃	$72\frac{3}{4}$	73	—
Dito dito Nieuwe	〃 4 〃	—	—	—
Inschrijving in Assign.	〃 6 〃	—	—	—
Certificaten van dito	〃 6 〃	—	—	—
POLEN, Aandeelen 1835	fl. 500 ƒ	—	—	—
Dito Obligatiën	〃 4 pCt.	66	—	—
PRUISSEN, Obl. te Londen	à $4\frac{1}{2}$ 〃	—	—	—
OOSTENRIJK, W. B bij Goll.	〃 5 〃	—	—	—
Dito	〃 4 〃	—	—	—
Dito Metall.	〃 5 〃	$33\frac{3}{4}$	$35\frac{3}{8}$	35
Dito Nieuwe	〃 5 〃	$49\frac{1}{2}$	$50\frac{5}{8}$	50
Dito 1847	〃 $2\frac{1}{2}$ 〃	$19\frac{7}{8}$	$20\frac{1}{8}$	20
BRAZILIE, 1824 100 £	〃 5 〃	90	—	—
SARDINIE, ...	〃 5 〃	—	—	—
PERU, Geldleening 1824	〃 $4\frac{1}{2}$ 〃	—	—	—
VENEZUELA, Obligatiën 6 pCt. nu . .	〃 5 〃	$31\frac{1}{4}$	33	33
GRENADA, Obligatiën	〃 $3\frac{1}{2}$ 〃	$11\frac{5}{8}$	12	12
MEXICO, Obligatiën 1851	〃 3 〃	$14\frac{3}{4}$	15	$14\frac{3}{4}$
N. AMERIKA, Bankactiën		—	—	—

Koers van het Geld: Beleening $3\frac{1}{2}$ pCt. Prolongatie 4 pCt. Wissel-Disconto 3.

Te Leyden ter Boekdrukkerij van J. C. DRABBE.